

162 ANYS DE PRESÈNCIA VEDRUNA A MANLLEU (I)

La comunitat Vedruna de Manlleu tanca les portes després de 162 anys de presència a la nostra ciutat, per aquest motiu el proper dia 8 de juliol tindrem una missa d'acció de gràcies a les 12, amb presència de tot una colla de germanes que al llarg d'aquests anys han format part del projecte Vedruna a casa nostra. Hi esteu tots convidats.

Avui es tanca una etapa, que va començar un 11 de maig de 1856, quan cridades per mossèn Tomàs Puigcarbó i Senties, rector de la parròquia de Santa Maria, arribaven a la nostra vila una comunitat de cinc germanes per fer-se càrrec de l'educació de les nenes. Amb l'ajut d'una colla de prohoms de la ciutat: Martí Sanglas, Jacint Muns, Francesc Vilaró i Ramon Madirolas es van adquirir uns terrenys del carrer Horta de Font, lloc on s'ubicaria la nova escola. Així anava prenen cos el projecte que va inicià Joaquina de Vedruna i de Mas al Manso Escorial de Vic allà pel 1826 i que continuava de la mà de la reverenda mare Paula Delpuig i de tot una colla de germanes, cada vegada més nombroses. La família Vedruna anava creixent.

L'any 1881, el manlleuenc Jaume Dachs i Sabatés, canonge degà de la catedral de Barcelona, amb altres benefactors de la vila van endegar un nou projecte, des de molt temps cobejat: la fundació d'un Hospital a Manlleu. Per això van comprar una casa al carrer Sant Domènec, a la cruïlla d'aquest amb el Bisbe Morgades enfront del convent i col·legi de les Germanes Carmelites, juntament amb una casa i un corral del carrer Horta de Font, de manera que les dues cases confrontaven pels seus interiors.

Primer Hospital de Sant Jaume de Manlleu

La primera intenció era que l'hospital fos pels treballadors sense recursos econòmics, cada vegada més nombrosos, tenint en compte el fort creixement industrial d'aquells anys.

Després de les obres pertinents per tal d'adequar l'edifici, el nou hospital va iniciar la seva activitat. En un principi els responsables eren els mateixos metges que exercien a la vila i que segons sembla s'anaven tornant en el servei, i es va demanar a les Germanes Carmelites que tinguessin cura dels malats. La proximitat dels dos edificis davant per davant, en facilitava les tasques; en aquests primers temps les germanes es desplaçaven del convent al centre hospitalari per un passadís subterrani que travessava l'espai que ara ocupa el carrer i que fou construït per aquest fi i sufragat per en Joan Casacuberta. La comunitat va ampliar el nombre de germanes que es varen repartir: tres es dedicaven a l'ensenyament i les altres tres tenien cura dels malats de l'hospital. Comença així una doble dedicació: l'educació de les nenes en uns moments en què la formació integral de la dona era encara molt menystinguda i l'atenció als malats, que s'aniria consolidant al llarg dels anys, donant resposta així a les intencions de la seva Fundadora, Joaquina de Vedruna.

Quan 22 anys més tard, el 1903 es va donar personalitat jurídica mitjançant la formació del Patronat de l'Hospital de Sant Jaume de Manlleu, i es va construir un nou Hospital en l'indret denominat el Puig, al començament de la carretera d'Olot, les Germanes Carmelites continuarien formant part d'aquest projecte.

El nou hospital fou inaugurat amb moltes mancances, foren uns anys de grans penúries que únicament l'afany, la paciència i la gran dedicació de les germanes feu un xic més suportable.

A finals dels anys quaranta, es va plantejar una veritable reforma de l'edifici, per tal de fer-lo més pràctic, més adaptat a les necessitats dels moment i sobre tot que permetés corregir alguns defectes d'estructura en estat molt precari. En aquesta reforma es plantejava la possibilitat d'habilitar una part com habitatge per a les germanes. Això va permetre la creació d'una segona comunitat, amb residència en el propi hospital.

L'Hospital ha anat passant per etapes i processos diversos, però la presència Vedrúna ha estat sempre en tots ells. Així quan l'any 1992 es va inaugurar la Residència *Aura*, les germanes hi tingueren un paper destacat. Al llarg d'aquests darrers anys, retirades ja de feines hospitalàries, han continuat amb tasques de voluntariat i d'animadores espirituals.

Pel que fa a la tasca de les germanes a l'escola, podem dir que va anar creixent dia a dia, d'acord amb el creixement demogràfic de la població. Sabem que al costat de l'ensenyament diürn durant la setmana, hi havia l'ensenyament dominical, dedicat a les noies que treballaven al servei domèstic i a la indústria tèxtil, tant abundant a la nostra vila. També, durant un temps va existir una aula gratuïta de "*corte y confección*".

A principis del segle XX, la situació escolar de Manlleu era molt similar a la de la resta de poblacions. L'Estat parlava d'educació però hi dedicava pocs recursos, així les institucions eclesiàstiques havien assumit aquesta responsabilitat. A la nostra vila hi havia quatre petites escoles municipals i dues escoles privades religioses: el col·legi de les germanes Carmelites i el col·legi dels germans de la Salle.

L'obligatorietat de cursar estudis primaris fins als 12 anys, assenyalat en la llei de 1909, va contribuir lleugerament a un augment de l'assistència escolar femenina, i com a conseqüència a reduir lleugerament l'índex d'analfabetisme, tant important en aquells temps. Amb tot hi havia molt absentisme. Moltes nenes de famílies treballadores tenien que plegar abans per anar a fer el dinar, o deixar definitivament l'escola per tenir cura dels germans més petits. D'aquí la importància de l'escola dominical.

(continuarà)

SANTA MARIA

MISSES

Dilluns 2, a les 8: família Delmuns. **Dimarts 3**, a les 8: Carne Portús Parés. **Dimecres 4**, a les 8. **Dijous 5**, a les 8. **Divendres 6**, a les 8. **Dissabte 7**, a les 20: família Vinyeta – Pous – Argila; Manel Molera Torres; Manel Jané. **Diumenge 8**, a les 12: Concepció Martí i Isidre Colom; família Serra Duran. En aquesta missa de 12 acomiadarem la comunitat de les germanes Vedrunes i agraiem el seu treball durant 162 anys.

CATEQUISTES

Dimecres dia 4, a les 6, reunió de catequistes.

PREPARACIÓ DE BAPTISMES

Dissabte dia 7, a les 11 del matí als locals parroquials.

COL·LECTES DEL MES DE JUNY

Dia 3, Càritas: 741,42. Dia 10: 208,89. Dia 17: 165,73. Dia 24: 170,93.

GRÀCIA

MISSES

Dissabte 7, a les 19: esposos Àngela (1r aniv.) i Lluís i fill Este-

ve. **Diumenge 8**, a les 11: Ramon Vila.

COL·LECTES DEL MES DE JUNY

Dia 3, Càritas: 472,64. Dia 10: 137,37. Dia 17: 163,86. Dia 24: 208,23.

SANT PAU

MISSES

Dissabte 7, a les 18: esposos Josep Parramon i Maria Serra; Pilar Farrés. **Diumenge 8**, a les 11: difunts família Capdevila Garolera.

DEFUNCIONS

Maria Fontserè Ventura (83 anys)
Av de Roma, 116.

Lluís Davesa Cabañas (81 anys) C/
Cavalleria, 25.

Angelina Serrat Portet (91 anys) C/
Sant Jordi, 8.

AGRAÏMENT I COMIAT

A LA COMUNITAT VEDRUNA A MANLLEU

El dia 8 de juliol a les 12, a l'església de Santa Maria, Eucaristia d'agraïment i comiat de la comunitat Vedruna de Manlleu.